

do-deyakih-zakonodavchih-aktiv-shodo-zabezpechennya-dotrimannya-prav-uchasnikiv-kriminal-nogo-provazhennya-ta-inshih-osib-pravoohoronnimi-organami-pid-chas-zdijsnennya-dosudovogo-rozsliduvannya-quo-vadis.html

5. Аналіз змін до кримінального процесуального кодексу України (практичний аспект) // Адвокатське об'єднання «Правова та економічна держава». – 21.02.2018 [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://protokol.com.ua/ua/analiz_zmin_do_kriminalnogo_protseualnogo_kodeksu_ukraini_\(praktichniy_a_spekt\)/](http://protokol.com.ua/ua/analiz_zmin_do_kriminalnogo_protseualnogo_kodeksu_ukraini_(praktichniy_a_spekt)/)
6. Іванець А. Довгоочікувані зміни до КПК // Взгляд юриста юр. блог к-ни Jurimex 16.11.2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jurblog.com.ua/2017/11/dovgoochikuvani-zmini-do-kpk/>

Ключові слова: інша особа, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування, права, обов'язки та законні інтереси, оскарження, досудове розслідування, новела КПК.

Науковий керівник: к.ю.н., ст. викладач Мурзановська А. В.

**Шидловська Ірина Юріївна,
Гавенко Анастасія Олексіївна**

студентки 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПІДТРИМКА ДЕРЖАВНОГО ОБВИНУВАННЯ ПРОКУРОРОМ В СУДІ

Згідно з п. 3 ч. 1 ст. 3 КПК України державним обвинуваченням є процесуальна діяльність прокурора, що полягає в доведенні перед судом обвинувачення з метою забезпечення кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Підтримання публічного обвинувачення в суді прокурором згідно п. 4 статті 129 Конституції України визначено конституційною функцією прокуратури. Відповідно до ч. 3 статті 36 Кримінально процесуального кодексу України участь прокурора в суді є обов'язковою. Саме підтримання прокурором державного обвинувачення в суді є найбільш публічним виявом діяльності органів прокуратури, що потребує високого професіоналізму та самовідданості. За поведінкою прокурора в суді громадськість досить часто оцінює роботу прокуратури.

Державне обвинувачення у суді має право підтримувати лише одна посадова особа – прокурор. При цьому потрібно враховувати, що у кримінальному провадженні до сторони обвинувачення законодавцем також віднесені слідчий, керівник органу досудового розслідування,

оперативні підрозділи, а також потерпілий, його представник та законний представник у випадках, передбачених у КПК України.

Судовий процес, який відбувається в умовах гласності, вимагає від прокурора – державного обвинувача стриманості, коректного і ввічливого ставлення до кожного, хто постає перед судом і дає показання.

Стаття 4 Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури (Кодекс професійної етики) встановлює основні принципи на яких має ґрунтуватися професійна поведінка прокурора.

Професійність прокурора відповідно до ст. 14 Кодексу професійної етики характеризується тим, що працівник прокуратури повинен постійно підвищувати свій загальноосвітній та професійний рівень, культуру спілкування, виявляти ініціативу, відповідальне ставлення та творчий підхід до виконання своїх службових обов'язків, фахово орієнтуватися у чинному законодавстві, удосконалювати свої знання, передавати власний досвід колегам.

Прокурор, який зобов'язаний забезпечити належну якість державного обвинувачення, повинен добре підготуватися до участі в розгляді провадження. Підготовка прокурора до підтримання державного обвинувачення складається з:

- 1) аналізу й оцінки доказів;
- 2) ознайомлення із законодавством, судовою практикою, методичними рекомендаціями, які стосуються особливостей розслідування та розгляду проваджень окремих категорій;
- 3) розроблення плану участі у судовому розгляді, особливо при допиті обвинуваченого, свідків, експертів, проведенні експертиз, виконанні інших судових дій;
- 4) складання тез або тексту обвинувальної промови.

Крім того, до прокурорів – державних обвинувачів висуваються додаткові вимоги щодо їх професійної поведінки, зовнішнього вигляду та взаємовідносин з іншими учасниками процесу.

З метою забезпечення справедливого й об'єктивного судочинства прокурор має діяти в рамках процесуального закону, з повагою ставитися до суддів, уникати у судовому засіданні та за його межами висловлень щодо їхньої професійності, незалежності та справедливості. Оцінка дій суддів та законності судових рішень може публічно надаватися прокурорам лише в межах та порядку, визначених процесуальним законодавством, за відповідного реагування на неправомірні рішення.

У взаємовідносинах прокурорам з іншими учасниками судочинства у публічному судовому процесі прокурор повинен додержуватися офіційного ділового стилю, проявляти принциповість. Прокурор не має права не реагувати на поведінку інших учасників процесу, включаючи головуєчого у судовому засіданні, що, на його думку,

суперечить закону, порушує права і свободи громадян. Має належно реагувати на таку поведінку у порядку, передбаченому законодавством.

Також прокурор обов'язково має діяти в межах Кримінального процесуального кодексу України, а саме статті 337 в якій сказано, що: «Судовий розгляд проводиться лише стосовно особи, якій висунуте обвинувачення, і лише в межах висунутого обвинувачення відповідно до обвинувального акта, крім випадків, передбачених цією статтею. Під час судового розгляду прокурор може змінити обвинувачення, висунути додаткове обвинувачення, відмовитися від підтримання державного обвинувачення, розпочати провадження щодо юридичної особи. З метою ухвалення справедливого судового рішення та захисту прав людини і її основоположних свобод суд має право вийти за межі висунутого обвинувачення, зазначеного в обвинувальному акті, лише в частині зміни правової кваліфікації кримінального правопорушення, якщо це покращує становище особи, стосовно якої здійснюється кримінальне провадження.»

Ще однією особливістю участі прокурора в кримінальному провадженні є те, що у разі відмови прокурора від підтримання державного обвинувачення кримінальне провадження перетворюється на приватне обвинувачення, в якому сам потерпілий буде представляти в собі сторону обвинувачення, згідно ст. 338 КПК України.

У ході розгляду кримінального провадження прокурор також може дійти висновку, що необхідна додаткова кваліфікація діянь обвинуваченого у випадках передбачених законом, зокрема; у разі отримання відомостей про можливе вчинення обвинуваченим іншого кримінального правопорушення, щодо якого обвинувачення не висувалось і яке тісно зв'язане з первісним та їх окремих розгляд неможливий, а так само встановлення наявності підстав для застосування кримінально-правових заходів до юридичної особи. В такому випадку, згідно ст. 339 КПК України прокурор, після виконання вимог статті 341 КПК України, а саме погодити свої дії з вищестоящим прокурором, має право звернутися до суду з вмотивованим клопотанням про розгляд додаткового обвинувачення в одному провадженні з первісним обвинуваченням та/або про початок провадження щодо юридичної особи.

Таким чином, підсумовуюче вище зазначене слід наголосити, що функція підтримки державного (публічного) обвинувачення є одним з головних механізмів захисту прав людини і громадянина від порушення його прав і обов'язків. Виконання даної функції покладено на органи прокуратури та слідства, однак з цієї функції впливає ще одна функція прокуратури це нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність і досудове слідство. Саме тому, прокурор є одним з важливих факторів захисту прав і свобод людини і громадянина.

Список використаних джерел

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 26 червня 1996 року від 01.10.2010 – 2010 р. / № 72/1 Спеціальний випуск, стор. 15, стаття 2598.
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 25.05.2012 – 2012 р., № 37, стор. 11, стаття 1370, код акта 61601/2012
3. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, затверджений 27 квітня 2017 року № 1387-IV // ВВР. – 2017 – № 4-5. – Ст. 121.

Ключові слова: державне обвинувачення, прокурор, межі судового розгляду, приватне обвинувачення, відносини прокурора з іншими учасниками кримінального провадження.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Шилін Д.В.

Шишацька Юлія Олегівна

студентка 4-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ВИЯВЛЕННЯ ДОКАЗІВ КІБЕРЗЛОЧИНУ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Сучасний прогресивний розвиток інформаційних технологій, призводить до зростання ролі мережевих технологій у житті кожної людини, і, як наслідок, значна частина соціальних комунікацій, економічних інституцій тощо переміщується у віртуальне середовище – кіберпростір, тобто інтерактивне інформаційне середовище, яке функціонує на базі електронних інформаційних систем. Сьогодні, усі сфери суспільного життя активно включенні у інтернет-простір, зокрема: банкінг, інтернет-магазини, онлайн консультації фахівців, служба доставки, соціальні мережі спілкування і знайомств та інше. Пропорційно до зростання рівня інтересу та популяризації Веб-ресурсів, зростає та розвивається злочинність у цій сфері. З'являються так звані «кіберзлочини» – передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне винне діяння, що полягає в протиправному використанні інформаційних та комунікативних технологій, відповідальність за яке встановлена законодавством про кримінальну відповідальність [2, с. 434].

Враховуючи значні обсяги інформації, які циркулюють у мережі Інтернет, її цінності для вирішення завдань протидії злочинності та досудового розслідування злочинів, безперечної актуальності набуває проблематики вироблення уніфікованих моделей та методик виявлення